Cena za egzemplarz 15 groszy. Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zl.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, Rynek 12.

Nr. 210 Katowice, wtorek 11-go września 1928. Rok 27

Zatarg polsko-litewski.

Genewa. (PAT). Po wysłuchaniu sprawozdania van Bloklanda w sprawie konfliktu polsko-litewskiego Rada Ligi przyjęła jednomyślnie sprawozdanie, postanawiające sprawę tę ponownie zamieścić na porządku dziennym rozpoczynającej się w poniedziałek nowej sesji Rady Ligi.

Genewa. (PAT). Rada Ligi Narodów, która zbierze się w przyszłym tygodniu na nową sesję w zmienionym po wyborach składzie, wyznaczy nowego referenta sprawy polsko-litewskiej na miejsce ustępującego z Rady holenderskiego ministra Spraw zagranicznych Belaerts van Blocklanda. Następcą tym będzie prawdopodobnie przedstawiciel Hiszpanji Quinones de Leon.

Nowa konferencja polsko-litewska.

Genewa. (Pat.) Natychmiast po posiedzeniu Rady Ligi odbyło się spotkanie między min. Zaleskim a Woldemarasem. Min. Zaleski zaproponował Woldemarasowi, aby natychmiast wyznaczyć termin konferencji plenarnej polsko-litewskiej. Woldemaras odpowiedział, że musi koniecznie wyjechać, a pozostawia w Genewie posła litewskiego w Berlinie, Sidzikauskasa, z którym Min. Zaleski tę sprawę może omówić. Minister Zaleski na to odpowiedział, że przyjmuje każdą datę, jaką zaproponuje Woldemaras. Wobec tego Woldemaras zaproponował datę 3 listopada rb. w Królewcu, na co Min. Zaleski się zgodził.

Woldemaras ciągle intryguje.

Genewa. (Pat.) W niedzielę rano Woldemaras udzielił wywiadu przedstawicielom prasy, którym oświadczył, że Polska, a zwłaszcza Marszałek Piłsudski prowadzą rzekomo politykę imperjalistyczną. Dalej Woldemaras oświadczył, że już dawno Polska zawładnęłaby Litwą, gdyby jej nie powstrzymywała Francja, która nie pragnie wojny. Co do sprawy wileńskiej Woldemaras wysunął konieczność odbycia nowej konferencji międzynarodowej z udziałem Rosji sowieckiej.

Genewa. (PAT). Woldemaras zakomunikował prasie tekst odpowiedzi litewskiej na zaproszenie przystąpienia do paktu paryskiego. W odpowiedzi tej oskarża on Polskę o pogwałcenie traktatu suwalskiego przez zajęcie Wilna.

Kongres Eucharystyczny w Częstochowie.

Częstochowa. (PAT.) W sobotę przybył tu z Warszawy na Kongres Eucharystyczny J. E. ks. Nuncjusz papieski Marmaggi, powitany na dworcu, przez wojewodę Korsaka, ks. biskupa Kubinę i przedstawicieli władz. Na dworcu ustawiona była kompanja honorowa, 27 p. p. z orkiestrą, która odegrała hymn narodowy. Nuncjusz przeszedł przed frontem kompanji, przyjmując raport komendanta oddziału i witając wszystkich po polsku: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus“. Z dworca udał się biskup w towarzystwie biskupa Kubiny i wojewody na Jasną Górę, witany przez zgromadzoną na ulicach publiczność okrzykami. Następnie nuncjusz wziął udział w wielkiej procesji eucharystycznej po wałach jasnogórskich. Procesję tę celebrował ks. arcybiskup Sapiecha z Krakowa. Sobotnie uroczystości zakończyło kazanie ks. prałata Wróblewskiego na temat „O potrzebie zadośćuczynienia Chrystusowi Eucharystycznemu“.

Punktem kulminacyjnym niedzielnych uroczystości była procesja do katedry. Pochód rozciągał się na 2 kilometry. Wzięło w nim udział przeszło 400.000 pątników ze wszystkich stron kraju, 400 księży, 40 prałatów i kanoników oraz liczna reprezentacja zgromadzeń zakonnych. Celebrował procesję J. E. ks. Prymas Hlond. Miasto udekorowane flagami polskiemi i papieskiemi. Niesiono około 700 sztandarów. Przy jednej z bram triumfalnych dołączył się Nuncjusz Apostolski, Monsignore Marmaggi. Sumę w katedrze celebrował ks. arcybiskup krakowski Sapieha. O godz. 3 po południu przybył pod Jasną Górę wielki pochód robotników, liczący około 10.000 osob. Przemawiał do nich ks. biskup Kubina. Zebrani uchwalili wśrod niebywałego entuzjazmu odpowiednie rezolucje.

Rada Ligi Narodów odrzuca skargi „Volksbundu“.

Genewa. (PAT.) Rada Ligi Narodów wysłuchała sprawozdania przedstawiciela Kolumbji w sprawie skarg niemieckiego Volksbundu z polskiego Górnego Śląska, co do stanu bezpieczeństwa publicznego na Górnym Śląsku w odniesieniu do mniejszości niemieckiej. Sprawozdawca przytoczył wyjaśnienie Rządu polskiego, wykazujące, że administracja polska wszelkimi sposobami stara się zapobiec zakłóceniu spokoju. Wkońcu sprawozdawca proponuje uznanie wyjaśnienia Rządu polskiego za wystarczające. Przedstawiciel Niemiec Schubert w krótkiem przemówieniu zaznaczył, że nie pragnie wnikać w szczegóły, tych drobnych spraw, by nie przeszkodzić w osiągnięciu uspokojenia na Śląsku. Minister Zaleski przyłączył się do słów Schuberta, poczem raport został jednomyślnie przyjęty.

Następnie Rada Ligi wysłuchała sprawozdanie co do proponowanej nowej procedury dla skarg mniejszości, opierającej się na art. 149 i 157 Kowencji Górnośląskiej. Raport ten przyjęto bez dyskusji. Ustalono nowy sposób postępowania. Dotychczasowy system wnoszenia skarg bezpośrednio pod obrady Ligi został zniesiony. Skargi będą podawane najpierw do rozpatrywania zainteresowanych rządów, które w ciągu dwu miesięcy będą dawać wyjaśnienia. Termin ten może być przedłużony jeszcze o 1 miesiąc. System ten, ma umożliwić załatwienie skarg bezpośrednio przez zainteresowane rządy, co odciąży w pracy Ligą Narodów.

Berlin. (PAT.) Prasa nacjonalistyczna wyraża głębokie rozczarowanie z powodu przyjęcia — przez Radę Ligi wyjaśnienia Rządu polskiego w odpowiedzi na skargi Volksbundu, dotyczące bezpieczeństwa publicznego na Śląsku Górnym. Dzienniki występują ostro przeciw Radzie Ligi i przedstawicielowi Kolumbji, jako sprawozdawcy tej kwestji.

Narady nad opróżnieniem Nadrenji.

Berlin. (Pat.) Jak donosi „Berl. Tageblatt“, lord Cushendun miał przyjąć wywody kanclerza Müllera do wiadomości i miał oświadczyć gotowość rozważania kwestji okupacyjnej na wspólnej naradzie czterech mocarstw okupacyjnych wraz z Niemcami.

Genewa. (Pat.) Podczas rozmowy między kanclerzem Rzeszy Müllerem, sekretarzem stanu Schubertem a lord. Cushendunem miało zapaść postanowienie co do zebrania się w przyszłym tygodniu wspólnej narady przedstawicieli Niemiec, Francji, Anglji, Belgji Włoch w kwestji przedterminowej ewakuacji Nadrenji.

Zgon posła niemieckiego w Moskwie.

Berlin. (PAT). W sobotę o godz. 10.15 wieczorem wskutek ataku apopleksji zmarł bawiący w Berlinie na urlopie wypoczynkowym ambasador niemiecki w Moskwie hr. Ulrich Brockdorff-Rantzau. Śmierć zaskoczyła ambasadora w mieszkaniu brata jego radcy tajnego hr. Ernesta Rautzau'a. Prezydent Rzeszy wysłał na ręce brata depeszę kondolencyjną. (Hr. Brockdorf-Rantzau jako podsekretarz stanu, podpisał imieniem Niemiec traktat wersalski).

Polityka Monroego.

Urodzony w stanie Virginia, James Monroe, należał do najwybitniejszych jednostek narodzin i wzrostu potęgi Ameryki Północnej. Przyjmował udział w wojnie o Niepodległość, i kilkakrotnie spełniał ważne poruczenia we Francji w czasie wielkiej rewolucji. Po krótkim gubernatorstwie w rodzinnym stanie Virginia, Monroe został ponownie wysłany w r. 1803 do Francji dla załatwienia poważnej sprawy Luisiany, która wywarła ogromny wpływ na dalsze ukształtowanie się wewnętrznych amerykańskich stosunków.

W 1763 r. Luisiana była odstąpiona przez Francję częściowo Anglji, częściowo Hiszpanji, która otrzymała ujście Missisipi i Nowy Orlean. W roku 1800 Napoleon odebrał Luisianę od Hiszpanów, co w wysokim stopniu zaniepokoiło Stany Zjednoczone, obawiając się potężnej Francji, która znowu zamiast Hiszpanji owładnęła ujściem Missisipi i z tej właśnie racji Monroe został wysłany do Paryża, aby skłonić rząd francuski do odstąpienia Ameryce Nowego Orleanu i północnej Florydy za cenę 10 miljonów dolarów. Pertraktacje te zostały uwieńczone niespodziewanym rezultatem; Napoleon bowiem nietylko ustąpił Stanom Zjednoczonym Nowy Orlean i Florydę, lecz i całą Luisianę za cenę 80 miljonów dolarów, z których połowa zaliczona została na rzecz sum, które Francja winna była Ameryce.

W 1817 r. Monroe poraz wtóry został Prezydentem Stanów Zjednoczonych, a czas jego powtórnej prezydentury był czasem bardzo poważnych i zawikłanych wypadków w Europie. Po zgonie cesarstwa Napoleona, hiszpańskie kolonje południowo-amerykańskie, podtrzymywane przez Anglję ogłosiły swą niezależność i prowadziły zażartą walkę ze swą metropolją, a cały skład spraw europejskich kazał się obawiać, czy mocarstwa Świętego Przymierza nie zechcą podtrzymywać w tej walce Madrytu. Z drugiej strony Rosja, władająca podówczas Alaską, starała się przydłużyć swoje wpływy ku południowi brzegów Pacyfiku. Stojący podówczas na czele wrogiej aljantom polityki angielskiej Canning, zaproponował Stanom Zjednoczonym sojusz z Anglją w celu przeciwdziałania usiłowaniom restytucji autorytetu Hiszpanji w Ameryce, lecz amerykański minister spraw zagranicznych Quincy Adams odrzucił tę propozycję, nie chcąc, jak mówił, czynić ze swej ojczyzny „szalupy w biegu okrętów brytyjskich“. Inicjatywa Canninga stała się punktem zwrotnym w polityce amerykańskiej, którą ostatecznie zdefinjował prezydent Monroe w swojem słynnem zagajeniu sesji Kongresu z dnia 2 grudnia 1823 roku. Zawierało ono między innemi następujące oświadczenie:

„...Nigdy nie braliśmy udziału w wojnach między mocarstwami europejskiemi, wynikających z zatargów, które ich wyłącznie dotyczą i polityka nasza w dalszym ciągu musi utrzymywać się na tem stanowisku. Tylko wówczas, gdy prawa nasze są zagrożone, zwalczamy napaść i przygotowujemy naszą obronę.

„...Natomiast jesteśmy ściśle związani z wypadkami na naszej półkuli... Z tego punktu widzenia system polityczny mocarstw zaljenowanych jest zasadniczo różny od amerykańskiego... W Ameryce cała ludność jest gotowa bronić naszych instytucyj, które zdobyliśmy ceną tylu ofiar i które zapewniają nam pomyślność bezprzykładną. Z tej racji obowiązani jesteśmy... oświadczyć państwom zaljenowanym (Święte Przymierze), że wszelkie z ich strony usiłowania do rozciągnięcia ich systemu politycznego na jakąkolwiek bądź część naszego

kontynentu byłoby niebezpieczne dla pokoju i bezpieczeństwa naszego narodu.

„...Nasza polityka względem Europy, której trzymaliśmy się od początku wojny tak długo niemi wstrząsającej nie zmieniła się i pozostaje oparta na tych samych zasadach: — nie mięszać się do spraw wewnętrznych innych mocarstw: uważać rządy faktyczne za rządy legalne; podtrzymywać z niemi stosunki przyjaźne; trzymać się polityki mocnej, liberalnej i ludzkiej, gotowej rozważyć słuszne reklamy każdego mocarstwa, lecz nie akceptować napaści żadnego...

„...Byłoby niemożliwem, aby mocarstwa zaljenowane rozciągały swój system polityczny na jakąkolwiek bądź część naszego kontynentu bez niebezpieczeństwa dla naszego kraju... Nie można pomyśleć, aby nasi bracia z Ameryki Południowej pozostawieni sami sobie, przyjęli system polityczny mocarstw zaljenowanych dobrowolnie. Jest więc rzeczą niemożliwą dla nas patrzeć na interwencję (europejską) w jakiejby formie ona się nie przejawiła, indeferentnie".

Przez całe dziesiątki lat Stany Zjednoczone ściśle trzymały się zasadniczej doktryny Monroego, a punktem niejako zwrotnym w tej „izolacyjnej" polityce Waszyngtonu była wojna z Hiszpanją (1898), gdy rząd Mac-Kinleya zdecydował się uwolnić Kubę i Porto-Rico od władztwa hiszpańskiego. Wojna ta pociągnęła za sobą olbrzymie konsekwencje. „Pozwoliła ona Amerykanom — pisze p. Jules Cambon w doskonałem studjum zamieszczonem w ostatnim zeszycie „Revue des Deux Monds" — ocenić należycie słabość Europy i zakończyła się opanowaniem Filipinów bardzo oddalonych od kontynentu amerykańskiego i nie mających nic wspólnego, ani z Kubą, ani z doktryną prezydenta Monroe.

„Był to pierwszy symptom polityki nowej, która zdaje się prowadzić Stany Zjednoczone do wyjścia z Ameryki i do interweniowania w sprawach światowych". Dodajmy i w sprawach wewnętrznych Ameryki Południowej, jak tego dowiodła akcja na Kubie w Nicaragua i w Panamie, nie zupełnie zgodna z zasadami doktryny Monroego, która do pewnego stopnia przeistaczała się w miarę wzrostu potęgi Stanów Zjednoczonych i w miarę przeistaczania się okoliczności działających w orbicie światowej. Nie zanikła, ale przybrawszy inne formy usiłuje przeto utrzymać dawny partykularyzm wyrażający się dzisiaj w pan-amerykaniźmie, który jest właściwie realizacją zasad, głoszonych przez Monroego.

Pakt Kelloga jest najznamienniejszym wyrazem rozdwojenia się tej doktryny: staje on na czele uspokojenia świata, w którym jednak Ameryka zastrzega sobie monopol spraw swego kontynentu, podobnie jak Anglja, która przystępując do paktu rezerwowała sobie wolną rękę w pewnych regionach świata, z którymi wiążą ją najistotniejsze potrzeby życiowe. „W ten sposób — pisze Jules Cambon — polityka Monroego realizuje się w podziale świata na regiony, gdzie ci i tamci chcą być wyłącznymi panami: — c'est la politique des chasses reservees".

Ed. P.

Przegląd polityczny

Nowe wybory do senatu gdańskiego.

W tym roku kończy się 4-letni okres urzędowania dotychczasowego t. zw. urzędowego senatu gdańskiego z prezydentem Sahmem na czele. Według konstytucji nowe wybory do senatu urzędowego muszą być przeprowadzone do końca b. r. Jak donosi „Danziger Neuste Nachrichten", jako kandydata na prezydenta senatu wymieniają dotychczasowego wiceprezydenta Goehla.

Związanie Niemców na Wschodzie?

„Voss. Ztg." pisze o rozmowie kanclerza Müllera z Briandem, co następuje:

„O ile chodzi o to, co Niemcy mają w danym razie dać za wycofanie wojsk, rozmowa obracała się tylko około pieniędzy. Briand nie poruszył w niej ani militarnej kontroli, **ani też związania Niemców na Wschodzie.** I to jest postępem, co już z tego wynika, że nacjonalistyczne gazety stwierdzają, iż Briand skierowując kanclerza do rządów innych państw koalicji, **o Polsce wogóle nie wspomniał.** Gdy tymczasem minister Zaleski za ostatniej swej bytności w Paryżu domagał się, aby był słuchany przy układach o zniesieniu okupacji nadreńskiej."

Francja nie ustąpi za darmo z Nadrenii.

Jedna z gazet francuskich wypowiada się w sprawie wycofania wojska z Nadrenji bardzo prosto i otwarcie. „Francja — tak pisze, — nie przykłada żadnej wagi do dalszej okupacji Nadrenii, lecz jest zdecydowana nie wycofać wojsk gratis czyli za darmo. Ta sprawa nie jest polityczna, lecz finansowa.

W innej gazecie „Matin" pisze podobnie znany redaktor Sauerwein, mający dobre stosunki z rządem. Potwierdza on, że mocarstwa domagają się finansowych odszkodowań ze strony Niemiec. Rząd niemiecki wie o tem już dawno. Kanclerz Müller sprawę tę z pewnością poruszył w rozmowie z Briandem. Mocarstwa koalicji widziałyby najchętniej, gdyby ze zniesieniem okupacji Nadrenii złączyć sprawę długów w Ameryce oraz określenie sumy, jaką Niemcy zapłacić mają.

W każdym razie konferencja mocarstw koalicji co do ustąpienia wojsk z Nadrenji z pewnością się odbędzie w najbliższych dniach w Genewie.

Przyłączenie Austrji do Niemiec może spowodować wojnę.

Dyplomatyczny sprawozdawca „Daily Telegraphu" donosi, że kanclerz Seipel zapewnił Brianda, iż Austrja chwilowo nie myśli o połączeniu się z Niemcami. Podobne oświadczenie złożył także kanclerz Müller co do Niemiec. Ani Müller ani Seipel nie wypowiedzieli jednak żadnego formalnego zrzeczenia się przyłączenia. Pierwotnie było projektowane, aby Benesz złożył oświadczenie, że państwa Małej Ententy uważałyby wszelką próbę zrealizowania przyłączenia za casus belli, ale nie można było w tej sprawie osiągnąć jednomyślności, a obecnie zachodzi ta trudność, że w myśl paktu Kelloga wojny takiej nie można skwalifikować jako wojnyę w obronie własnej. Stanowisko Włoch wobec tej sprawy chwilowo jest mniej nieprzejednane niż dotychczas. Tłumaczy się to częściowo przyrzeczeniem kanclerza Seipla, że Austrja nie będzie się w przyszłości mieszała do spraw południowego Tyrolu, po części także tem, że z punktu widzenia włoskiego gospodarcza federacja państw naddunajskich byłaby bardziej niebezpieczna niż zjednoczenie Austrji z Niemcami.

Ustąpienie rządu bułgarskiego.

Rząd bułgarski z swoim prezesem Lipaczewem ustąpił. Przyczyna tego jest następująca: Jak wiadomo w Bułgarji istnieją organizacje macedońskie, które od czasu do czasu urządzają zamachy na pograniczy Jugosławji. Ponieważ stan ten stawał się coraz to nieznośniejszy, Anglja i Francja zażądały od Bułgarji rozwiązania owych organizacyj. Z tego powodu w rządzie i partji rządowej doszło do rozłamu. Minister wojny Wolkow sprzeciwiał się rozwiązania Macedończyków. Przeciwnicy rządu w sejmie zażądali ustąpienia tego jenerała. Tenże jednak nie zgodził się na to. Zatem nie pozostało nic innego, jak ustąpienie całego rządu.

Król Borys dymisję tę przyjął i upoważnił znowu Lipaczewa, aby utworzył nowe ministerjum. Nowym ministrem wojny ma zostać jenerał Bakaradiew.

Ustąpienie to było konieczne ze względu na pożyczkę Ligi Narodów dla Bułgarji. Pięć miljonów szterlingów wynosi ta pożyczka. Gdyby Bułgarja nie była poszła na rękę Francji i Anglji, nie byłaby pożyczki otrzymała. Tymczasem na ostatniem posiedzeniu Liga uchwaliła pożyczkę dla Bułgarji.

Zaręczyny króla Borysa z ks. Giovaną.

Dzienniki donoszą, że oczekiwane oddawna zaręczyny króla Borysa bułgarskiego z trzecią córką króla włoskiego 21-letnią księżniczką Giovaną stały się faktem dokonanym.

Trudności nasuwały się z tego powodu, iż król Borys jest prawosławny, a księżniczka Giovana jest katoliczka.

Małżeństwo to wzmocni jeszcze stanowisko Włoch na Bałkanie. Zwraca uwagę okoliczność, że w momencie zaostrzenia się stosunków włosko-jugosłowiańskich utwierdza się w Albanji przez ogłoszenie monarchji rząd Achmeda Zogu, zależny zupełnie od Włoch, a przez małżeństwo włoskiej księżniczki z królem Borysem także Bułgarja wchodzi w zakres wpływów włoskich.

Postęp w Afganistanie.

Skutki pobytu króla Amanullacha w Europie okazują się bardzo wyraźnie. Przedewszystkiem zwołał zgromadzenie narodowe. Zgromadzenie uchwaliło ustanowić parlament złożony ze 150 posłów, wybieranych przez naród na trzy lata. Uchwaliło również przymusową służbę wojskową, trwającą trzy lata.

Różne państwa ustanawiają stałe poselstwa w Kabula, stolicy afgańskiej. W najbliższych dniach oczekują przybycia posłów ze Szwecji i Polski.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę

Hr. A. K. Tołstoj.

KSIĄŻĘ SREBRNY

56) —o— (Ciąg dalszy).

— Różne umiemy, jakich tylko wasza miłość posłuchać raczy. Mogę powiedzieć o Jerszu Jerszowicu, synu Szczetinnikowie, o siedmiu siemionach, o gęślach samograjach, o Dobryni Nikiticzu, o Akundinie...

— Cóż — przerwał Jan — to ty jeden tylko bajki opowiadasz, a stary po cóż przyszedł?

Pierścień dopiero teraz zwrócił uwagę, że Jastrząb prawie przez cały czas milczał, ażeby wyprowadzić go z tej niepotrzebnej dla bajkarza posępności, zaczął dowcipkować.

— Stary — rzekł, udepnąwszy nieznacznie w nogę Jastrzębia — to jest mój towarzysz, to Anielka Gudek, rozum ma on krótki, lecz długi podbrudek; jak ja mówię z mięsem, ale nie z postem, on mi przygwizduje i dolewa octem. Czy tak, dziadziu, biała brodo, kurze nogi, kaczy chód, bo zbłądzimy z drogi?

Jastrząb się ocknął.

— To się wie, że tak — podchwycił — nasz puhar pełen zielonego wina, nalałeś po brzegi, to wypiję do dna; tak wujciu, koguci głosek, krecie oczko, zaczęliśmy chodzić, przyszliśmy daleczko.

Na to Pierścień jął przebierać nogami i śpiewać:

— Aj luli tararach! skaczą kozy na górach! Kozy skaczą, muchy gdaczą, a u babci Eufrozyny w lewem uchu dzwoni!...

— Aj luluszeńki luli! — przerwał Jastrząb i także zaczął przebierać nogami — siedzi rak w koszuli! Oj nie płacze rak, lecz gwiżdże w kułak.

— Eh, batiuszka car — zakończył Pierścień kłaniając się do samej ziemi — nie patrz na nas krzywo, to nie bajka, jeno tak sobie dla rozweselenia.

Jan ziewnął parę razy.

— Dobrze, dobrze, lubię takich chłopców; zuchy jesteście, a teraz opowiadajcie no bajki, może, słuchając was, usnę.

— Pierścień jeszcze raz się skłonił, zakaslał, odchrząknął i zaczął opowiadać o Dobryni, potem o Akundinie, Gęślach Samograjach, ale żadnej mu car nie dał dokończyć. Mówił Iwan Wasiljewicz, że je zna.

— Nic innego nie umiesz? — krzyknął z gniewem już po chwili, zapominając, że powinien był śledzić za ślepymi.

Pierścień niby w strachu zgiął kolana i skłoniwszy się znów do ziemi spytał:

— Jakiej bajki żądasz, batiuszka car? może ci opowiedzieć o babie Jadze? O Czuryle Plenkowiczu? a może każe wasza miłość co świętego?

Janowi przyszło na myśl, że nie powinien przestraszać ślepych, ziewnął przeto raz jeszcze i spytał śpiącym już głosem:

— A cóż ty umiesz świętego, ubogi?

— O Aleksieju bożym człowieku, batiuszka, o Józefie św., o Gołubinej księdze, o...

— No — przerwał Jan, któremu oczy, zdawały się, już kleić — opowiadaj o Gołubinej księdze. Dla nas grzesznych, to może i będzie lepiej na noc coś boskiego posłuchać.

Pierścień powtórnie odchrząknął, wyprostował się i zaczął opowiadać głosem przeciągłym, do śpiewu podobnym:

„Z wielkich ciemnych chmur spadła księga Gołubina. Do tej to Gołubinej księgi zjechało się czterdziestu carów i carewiczów, czterdziestu królów i królewiczów, czterdziestu kniaziów i kniaziewiczów, czterdziestu popów i jeden popowicz, wielu bojarów i chrześcijan prawosławnych. Z nich wszystkich pięciu było najmożniejszych carów: był Izajasz car, Wasilij car, Konstantyn car, Władimir car i był najmędrzejszy car Dawid.

A Władimir car tak powie: kto z was bracia umie czytać i przeczytałby onę księgę Gołubiną? Kto nauczyłby nas o świecie bożym, jaki mają początek: słonko piękne, blady księżyc, gwiazdy czyste, zorze jasne, bujne wiatry, czarne chmury, ciemne noce? Skąd się wziął na świecie człowiek, car, bojarzy, mieszczanie i chłopi prawosławni?

Tu wszyscy carowie umilkli. A rzecze im mądry car Dawid: „Ja wam bracia powiem o tej księdze Gołubinej, to księga nie mała, czterdzieści sążni długa a dwadzieścia szeroka; podnieść jej — nie podniesiesz, na rękach trzymać — nie utrzymasz; odwracasz kartki — wszystkich nie odwrócisz; a czytać tej księgi — niema komu. A pisał księgę Jan św. a czytał ją prorok Izajasz, czytał przez trzy lata, przeczytał tylko trzy karty. Czytam księgę bożą, a nie mogę jej przeczytać, same kartki mi się otwierają, same słowa czytają. Ja powiem wam, carowie, nie czytając, powiem wam bracia, wszystko z pamięci."

„Początek swój słońce wzięło od jasnego lica Boskiego, a blady miesiąc — od Jego piersi, gwiazdy czyste — od oczu Boskich, zorze jasne — od szat Jego, bujne wiatry — to oddech Boski, a chmury czarne od pasa Jego, a naród od Adama; z Adamowej głowy wyszli królowie, z kolan chłopi prawosławni, i z kolan wyprowadza się rodzaj żeński."

Wszyscy carowie mu się skłonili: Dziękujemy ci mądry carze Dawidzie, ty jeszcze powiedz nam, naucz nas:

— Który car, jest nad carami car? Która ziemia jest matką wszystkich ziem? Jakie morze matką wszystkich mórz? Która rzeka matką wszystkich rzek? Która góra matką wszystkich gór? Które miasto matką wszystkich miast?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Katastrofa na kopalni „Kleofas".

W sobotę wieczorem na kopalni „Kleofas“ wydarzyła się straszna katastrofa. Z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn zasypana została ziemią część kopalni, z poza której usłyszano rozpaczliwe wołania o pomoc. Zarządzono natychmiast roboty ratunkowe. Po kilkogodzinnej pracy wydobyci zostali dwaj górnicy: Józef Łoskot i Franciszek Jaroszek. Dawali oni jeszcze znaki życia, przewieziono ich zatem do szpitala spółki brackiej, gdzie dotychczas walczą ze śmiercią.

Po dalszej pracy odkopano jeszcze dwóch górników, niestety już bez życia, mianowicie Edmunda Bercińskiego i Franciszka Fleischera.

Jak stwierdzono, w zasypanych sztolniach znajduje się jeszcze jeden górnik, Wincenty Cmok. Niema jednak nadziei uratowania mu życia.

Na miejsce katastrofy zjechały władze górnicze celem stwierdzenia przyczyny.

Jubileusz Zawodowej Straży Pożarnej.

Katowice. Jak w jednym z numerów poprzedniego tygodnia donieśliśmy, Miejska Zawodowa Straż Pożarna w Katowicach obchodzi w dniach 8, 9 i 10 września bież. roku jubileuszową uroczystość swego 25-letniego istnienia. Związek Straży Pożarnych Województwa Śląskiego urządza w tym samym czasie w Katowicach swój walny zjazd.

Zaczątki i rozwój straży ogniowej w Katowicach przedstawiają się następująco:

Najstarszą ustawą miejscową, regulującą pożarnictwo w mieście Katowicach, jest ordynacja z dnia 5-go października 1868 r. W bardzo prosty i na owe czasy w zupełnie odpowiedni sposób ujmuje ona obowiązki obywateli przy zwalczaniu pożarów. Na miasto nakłada ta ordynacja obowiązek sprawić i utrzymywać: zwykłe 2 sikawki, 4 beczki na kółkach (jak na wsi) 30 wiader i kilka drabin. Każdy właściciel domu musiał posiadać te przyrządy do gaszenia pożaru, jakie do niedawna musieli posiadać gospodarze — rolnicy na wsiach, a więc wiadro, drabinkę, latarkę i naczynie, mogące pomieścić kilka konewek wody. Każdy lokator musiał posiadać konewkę do wody i siekierę.

Po wojnie francusko-niemieckiej miasto Katowice rozwijało się z szybkością miast amerykańskich. Celem ulepszenia walki z pożarami, powstała w roku 1875 w Katowicach Ochotnicza Straż Pożarna.

W roku 1903, gdy Katowice liczyły 32 643 mieszkańców, uchwalono zorganizować Zawodową Straż Pożarną. Założycielem i pierwszym naczelnikiem zawodowej straży pożarnej był pierwszorzędny fachowiec w pożarnictwie, znany daleko poza granicami Województwa Śląskiego, dyrektor Józef Kunze, który zmarł w roku 1926. Obecnie na obszarze miasta Katowic istnieje 6 ochotniczych straży pożarnych, z których każda na terenie dawniejszej swej gminy pełni obowiązki strażackie zupełnie samodzielnie według własnego statutu z tem, że po przybyciu Zawodowej Straży Pożarnej na miejsce pożaru, komendę obejmuje Komendant Zawodowej Straży.

Wiadomo, że zadaniem każdej straży ogniowej jest to, iż pomaga mieszkańcom w czasie nawiedzenia gminy przez klęski żywiołowe, jak pożary, powodzie itp., udziela też pomocy obywatelom w różnych większych nieszczęśliwych wypadkach. Wysiłki i prace Zawodowej Straży Pożarnej w Katowicach dla ochrony życia i mienia mieszkańców są znane wszystkim tutejszym obywatelom.

Z okazji 25-lecia Jubilatki i Walnego Zjazdu wszyscy obywatele składają uznanie i życzą pomyślnych obrad. Do życzeń w uroczystości jubileuszowej przyłącza się także wydawnictwo i redakcja „Katolika“.

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Wtorek 11 września

Sw. Prota i Jacka, braci męczenników, † 262.
Tw. Teodory, pokutnicy, † 480.
Sw. Pafnucego, biskupa w IV w

SŁOW.: ISCISŁAW.

Otoć przykazuję. Wzmacniaj się, a bądź duży. Nie bój się, ani się lękaj, bo z tobą jest Pan Bóg twój we wszystkiem, do czegokolwiek się obrócisz. (Jozue 1. 9.)

Zdania: Biada wiekowi, gdy karły bez siły biorą się z dumą do wielkiej roboty. Wincenty Pol.

Miłujmy bliźniego a Bóg nas umiłuje.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godzinie 5,12, zach. o godz. 18,08. — Księżyc wsch. o godz. 1.48, zach. o godz. 17,54.

Długość dnia wynosi 12 godzin 56 min.

Zmiany powietrza przed 100 laty: zmiennie. **Jutro:** wietrzno, wichura.

— Nowe przepisy o służbie państwowej. Rozporządzeniem Rady Ministrów ulegną z dniem 1-go października rb. przesunięciu godziny urzędowania w instytucjach państwowych. Jak zwykle w porze zimowej urzędy państwowe czynne będą od godz. 9,30 do godz. 3,30.

— Nowe przepisy o służbie wojskowej. Ministerstwo Spraw Wojskowych przystąpiło do opracowania przepisów wykonawczych do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Nowe przepisy wykonawcze określić mają czas trwania skróconej służby czynnej absolwentów szkół średnich oraz sprawy, dotyczące służby i odroczeń akademików.

— Wskazówki dla powracających rezerwistów do domu. W najbliższych dniach na podstawie rozkazu władz wojskowych zostanie zwolniony z wojska rocznik 1905, który przed dwoma laty zaciągnięty został do szeregów. Szeregowi tego rocznika po zwolnieniu ich i po przyjeździe na miejsce swego stałego zamieszkania powinni zgłosić się do odpowiednich urzędów, prowadzących meldunki wojskowe i zameldować się w sekcji wojskowej Magistratu. Niezameldowanie się pociąga za sobą kary. Dokumenty wojskowe, mianowicie książeczki zostaną przesłane przeniesionym do rezerwy szeregowym po pewnym czasie.

Co się tyczy nadliczbowych, którzy dotychczas nie wcieleni zostali, to na podstawie poprzednio obowiązującej Ustawy wojskowej w latach poprzednich zaliczane ich do rezerwy wraz z zwolnionym ich rocznikiem. Obecnie na mocy znowelizowanej ustawy mogą oni być wcieleni do szeregów do 25 lat ukończonych. Faktycznie jednak, jak się dowiadujemy, nie będą oni wcieleni, albowiem kontynent zostaje wypełniony w zupełności wobec braku uchylań się i dezercyj przez inne młodsze roczniki. Poza tem stan zdrowotny młodzieży jest doskonały. Wraz z rocznikiem 1905 zostanie zwolniony z pułków szereg osób urodzonych w latach 1904 i 1903, które wcielone zostały wraz z rocznikiem 1905, gdyż poprzednio korzystały z odroczeń.

— Ważny okólnik ministerstwa reform rolnych. Wobec zażaleń na pozostawianie bez odpowiedzi przez urzędy ziemskie wnoszonych przez petentów (osoby składające podanie) podań, minister reform rolnych zarządził, co następuje: Jeżeli z treści wniesionego podania wynika, że sprawa nie należy do zakresu czynności urzędu ziemskiego, należy niezwłocznie podanie skierować do właściwej władzy, zawiadamiając o tem pisemnie petenta. Sprawy będące przedmiotem podań pisemnych, należy załatwiać na piśmie. Jeżeli decyzja (rozstrzygnięcie) jest w całości lub częściowo odmowna, winna zawierać prawne i faktyczne uzasadnienie. W sprawach pozostawionych całkowicie swobodnej ocenie władzy, można nie podawać powodów decyzji odmownej, jednak podstawę prawną swobodnej oceny. Każda decyzja powinna zawierać pouczenie o środkach prawnych, przysługujących petentowi.

—Nowe prawo rolne. Rząd przywiązując wagę do praw rolnych, polecił profesorowi Jaworskiemu z Krakowa ułożyć i uporządkować zbiór ustaw, dotyczących rolników, gdyż dotychczas nie mieliśmy jednego na całą Polskę prawa rolnego. To prawo jeszcze sejm roztrząśnie, ale ono już ma zwolenników. np. w osobie ministra reform rolnych. Najważniejszą rzeczą w przyszłem prawie rolnem jest niepodzielność osady rodzinnej i osady wojskowej. Najstarszy syn oprócz swej części otrzyma połowę czystej wartości majątku. Oprócz przedsiębiorstw rolnych pod zarządem dziedziców czy gospodarzy prawo profesora Jaworskiego przewiduje spółkę przedsiębiorstw rolnych, której członkami będą nie właściciele, lecz przedsiębiorstwa rolne, oraz spółki pastwiskowe. Co do wywłaszczania prawo je pozostawia, ale wywłaszczeni sami wskazywać będą, co im zabrać, a za grunta i budynki otrzymają zapłatę według cen rynkowych.

— Zaświadczenie niekaralności dla maturzystów. Jak donoszą gazety warszawskie, maturzyści, którzy w ubiegłych latach otrzymali świadectwa dojrzałości a z jakichkolwiekbądź powodów nie mogli zaraz zapisać się na wyższe studia, obecnie są obecnie przedłożyć władzom uniwersytetu, przy zapisie świadectwa niekaralności, wydane przez władze administracyjne pierwszej instancji w tym wypadku przez starostwa grodzkie i powiatowe.

Władze administracyjne załatwiają te sprawy najwcześniej w przeciągu miesiąca, co uniemożliwia wielu maturzystom wstąpienie na uniwersytet w roku bieżącym. Ponieważ w interesie społecznym leży, aby młodzież ta nie była zmuszona zrezygnować jeszcze jeden rok ze studjów pożądanem jest, aby miarodajne czynniki zwróciły uwagę na sprawę zaświadczeń niekaralności i poczyniły jak najdalej idące ułatwienia dla młodzieży.

— Kiedy można nadać koncesję osobie nieuprzywilejowanej? Ministerstwo skarbu wyjaśniło, że w wypadku kiedy w obrębie poszczególnych Izb skarbowych niema inwalidów ociemniałych, ani też inwalidów 100 proc., należy wolne miejsca na koncesje opróżnione wskutek dokonanej rewizji obsadzić innymi ciężko poszkodowanymi inwalidami wojennymi o mniejszej niż 100 proc. utracie zdolności do pracy. W braku kandydatów do koncesji z pośród ciężko poszkodowanych inwalidów mogą być koncesje nadawane także lżej poszkodowanym inwalidom, jak również innym osobom uprzywilejowanym wedle uznania Izby skarbowej.

Gdyby po upływie ustalonego terminu przedsiębiorstwo nie zostało uruchomione, Izba skarbowa jest uprawniona nadać koncesję osobie nieuprzywilejowanej, zawodowo wykwalifikowanej, a w pierwszym rzędzie osobie z pomiędzy miejscowych i byłych koncesjonarjuszy, którym koncesje cofnięto na skutek rewizji.

— Przekazy pieniężne. Ministerstwo Poczt i Telegrafów wydało zarządzenie w sprawie przekazów pieniężnych, w którem wyliczono, kiedy urzędy pocztowe nie powinne wypłacać przekazów, a mianowicie: kiedy nie podano nazwiska, albo podano nazwisko bez imienia, nie podano miejsca zamieszkania adresata, kwota przekazowa nie jest wypisana, wpisy poprawiane, niema odcisku stempla urzędu nadania i podpisu urzędnika, wreszcie kiedy przekaz wystawiony jest na formularzu nieprzepisowym.

— Pomocnicza służba wojskowa. Ministerstwo Spr. Wojskowych przystąpiło do opracowania projektu ustawy o pomocniczej służbie wojskowej. Obowiązkowi służby pomocniczej podlegać mają wszyscy obywatele płci męskiej od lat 17 do 60, którzy nie pełnią czynnej służby wojskowej, służby w rezerwie lub pospolitem ruszeniu. Ustawa ta określić ma rodzaje służby pomocniczej, warunki jej pełnienia i sposób powoływania do tej służby.

— Zawiadomienie Głównego Urzędu Miar. Główny Urząd Miar, zgodnie z rozporządzeniem o przepisach przechodnich do przepisów o warunkach legalizowania wodomierzy, przypomina, że termin rejestracji wodomierzy, znajdujących się na składzie u sprzedawców tych przyrządów na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, upływa w dniu 14 września 1928 r. Wodomierze niezarejestrowane przed terminem we właściwym okręgowym Urzędzie Miar nie będą uważane za legalne, późniejsze zaś zgłoszenia nie będą uwzględniane.

— Nie wolno nadużywać godła państwowego. Ministerstwo Poczt i Telegrafów zwróciło uwagę urzędom pocztowym, by nie przyjmowano do wysyłki żadnych paczek prywatnych, które są pieczętowane godłem państwowem przez odbicie na laku monet i bilonu, co często ma miejsce. Nadawcy pieczętowanych w ten sposób przesyłek będą ponadto pociągani do odpowiedzialności karnej w myśl przepisów, ścigających nadużywanie godła państwowego.

— O propagandę oszczędności w Polsce. Celem zaznajomienia się ze sposobem propagowania idei oszczędności na Zachodzie, gdzie propaganda oszczędzania prowadzona jest stale i oddawna i dała już świetne wyniki, sekretarz biura zjazdów instytucyj oszczędnościowych, a mianowicie: międzynarodowy instytut oszczędnościowy w Medjolanie, związek czechosłowackich kas oszczędności w Paryżu, związek niemieckich kas oszczędności w Berlinie i związek państwowy niemieckich kas oszczędnościowych w Wiedniu.

Okazuje się, że cały szereg stosowanych z tak wielkiem powodzeniem zagranicą środków propagandowych da się zastosować i w państwie polskiem.

Sprawie tej poświęcone będzie najbliższe posiedzenie komitetu wykonawczego biura zjazdów instytucji oszczędnościowych w Polsce. Oby propaganda oszczędności nie stała się daremnem wysiłkiem w kierunku nakłonienia Polaków — bogatych i ubogich — do oszczędności! Niedawno ogłosiły polskie dzienniki statystykę oszczędności narodów europejskich. Wedle tej statystyki Polacy stoją na ostatniem miejscu, co się tyczy oszczędności. Na ubogiego a rozrzutnego człowie-

Giełda zbożowa i pieniężna.

z dnia 7 września 1928 r.

Warszawska giełda zbożowa.

Żyto 37,00—37,50. Pszenica 48,00—48,50. Nowy jęczmień browarowy 36,00—36,50. Owies 37—38. Osucie żytnie i pszeniczne 26,00—26,50. Obrót średni.

Poznańska giełda zbożowa.

Nowe żyto 35,50—36,00. Nowa pszenica 43,25—45,25. Jęczmień browarowy 36—38. Mąka żytnia 70 proc. 50,00. Mąka żytnia 65 proc. 52,00. Groch Wiktorja 70—75. Tendencja spokojna.

Giełda pieniężna w Warszawie.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8,88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43,15 złotych; za 100 franków francuskich 34,76 złotych; za 100 szylingów austrjackich 125,31 złotych; za 100 koron czeskich 26,36 złotych; za 100 lirów włoskich 46,57 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171,26 złotych; za 100 guldenów holenderskich 356,60 złotych.

---

ka lub rodzinę patrzymy nietylko z politowaniem, lecz także z pewną pogardą. A naród jest jedną wielką rodziną. Gdy naród ubogi jest rozrzutny, gdy nie oszczędza, to inne narody nie mają do niego zaufania, nie poważają go, a naród szkodzi sam sobie. „Oszczędność i praca narody wzbogaca“. Oszczędnością powinna się odznaczać nowa samodzielna Polska. Oszczędzać powinien każdy Polak. Pod względem oszczędności nasz naród nie powinien dłużej stać na ostatniem miejscu.

— **Ważne dla posiadaczy polis amerykańskich.** W sądach amerykańskich od kilku lat prowadzona jest sprawa polskich posiadaczy polis asekuracyjnych amerykańskich towarzystw ubezpieczeniowych przeciwko tym towarzystwom. Towarzystwa te, które działały przed wojną na terenie państwa rosyjskiego, odmawiają obecnie posiadaczom polis przedwojennych, ubezpieczonym na terenie b. państwa rosyjskiego, wypłacenia należności, dopóki Sowjety nie spłacą długów carskich Ameryce.

Po wygranej polskiej strony w sądzie apelacyjnym, sprawa obecnie przeszła do najwyższej instancji. Obecnie jednak, jak się dowiadujemy, towarzystwa asekuracyjne, nie czekając na ostateczny wyrok, wystąpiły z propozycją załatwienia sprawy polubownie, proponując regulowanie na 30 proc. należności. Koła radców prawnych polskich posiadaczy polis na propozycję tę nie zgodziły się, domagając się conajmniej 70 proc.

Ogólna suma należności polskich obywateli od towarzystw amerykańskich z tytułu niewpłaconych sum asekuracyjnych obliczana jest w przybliżeniu na 10 miljonów dolarów.

—**Weksel to nie świstek papieru.** Okres inflacyjny i nienormalne warunki gospodarcze w pierwszych latach po wojnie wywołały lekceważący stosunek sfer gospodarczych do wekslu. Rozwój życia gospodarczego zmusił władze skarbowe do zwrócenia uwagi na ten stan rzeczy i cały szereg zastrzeżeń w dziedzinie wystawiania weksli miał na celu obudzenie w sferach gospodarczych świadomości co do ważności i wartości wekslu. Jednak dotychczas wiele osób nie zdaje sobie sprawy z konieczności „porządnego“ wypisywania weksli i przeto często się zdarza, że banki omawiają dyskontowania szereg weksli wypisanych w sposób nieodpowiadający przepisom. A więc przedewszystkiem należy zwrócić uwagę na konieczność dokładnego wypisywania weksli, charakterem pisma wyraźnym i czystym. Nie wolno zapisywać tekstu drukowanego na blankiecie wekslowym, a wszelkie napisy powinny odpowiadać rejestrowi firmy, przyczem o ile podpisuje weksel osoba nieposiadająca stempla, to musi się podpisać dwukrotnie. Przy nazwisku osoby, na której zlecenie weksel jest wystawiony, nie należy dodawać słowa „pan“, a tembardziej litery „P“.

Pierwszy żyrant, mianowicie osoba, na której zlecenie weksel wystawiono, powinna zastosować się do tekstu weksla i tak podpisać jak figuruje jej nazwisko w tekście weksla.

Województwo śląskie

* **Cyrk Sarrasani przedłużył pobyt na Śląsku.** Zachęcony niezwykłem powodzeniem, cyrk Sarrasani przedłużył swój pobyt w Bytomiu do środy 12 września przedewszystkiem dlatego, by dać możność mieszkańcom Województwa zobaczenia dziwów, jakich tam pełno. We czwartek cyrk opuszcza nieodwołalnie Śląsk i w najbliższych latach go nie odwiedzi, gdyż kontrakty, zawarte z zagranicą na szereg lat nie pozwalają na to. We środę odbędą się dwa przedstawienia: o godz. 3-ciej po południu, dzieci płacą połowę ceny na miejscach powyżej 2 mk. — oraz o godz. 7.30 wieczorem.

* **Mianowania zastępców urzędników stanu cywilnego.** „Gazeta Urzędowa“ Województwa Śląskiego, Nr. 27 z dnia 5 września zawiera pomiędzy innemi trzy mianowania zastępców urzędników stanu cywilnego, mianowicie: 1. Józef Żemła w Czarkowie na okręg Radostowice, powiat pszczyński. — 2. nadsekretarz Magistratu Tomasz Ptak w Lublińcu na okręg Lubliniec. — 3. naczelnik Urzędu Okręgowego Paweł Gajda w Koszęcinie na okręg Koszęcin, powiat lubliniecki. Okręg stanu cywilnego w Koszęcinie obejmuje następujące gminy: Koszęcin, Rusinowice i Strzebin. — Pobory mianowanych zastępców urzędników stanu cywilnego pokrywają odnośne okręgi.

* **O kontrolę sklepów spożywczych.** Minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowski dokonał w towarzystwie sekretarza osobistego p. Stawickiego oraz w asyście wojewody Jaroszewicza i prezydenta miasta inż. Słomińskiego inspekcji sanitarnej w sklepach spożywczych. W niektórych sklepach p. minister zauważył brak siatek ochronnych, przytem stwierdził, że niektóre są zbyt małe do pokrywania towarów. — Kontrola sklepów spożywczych przez wyższych urzędników jest koniecznie potrzebna, nie tylko w Warszawie, lecz także u nas, w Województwie Śląskiem. Urząd Wojewódzki w Katowicach zyskałby wdzięczność obywateli, gdyby wyznaczył odpowiednich urzędników do przeprowadzenia ścisłej kontroli w sklepach spożywczych i piekarniach, tembardziej, że niedawno gazety katowickie pisały o niesłychanych nieporządkach w pewnej piekarni w Katowicach. Zresztą osoby kupujące towary spożywcze często widzą niedomagania pod względem czystości w sklepie.

* **Walka z fałszowaniem artykułów spożywczych.** Państwowy Instytut Badania Żywności stwierdził ostatnio ukazanie się w sprzedaży fałszowanych tłuszczów jadalnych. Szczególnie częste są wypadki w sprzedaży w zagranicznych opakowaniach przetworów olejowych, jako oliwy amerykańskiej. Państwowy Instytut Badania Żywności porozumiał się w tej sprawie z kompetentnemi władzami. Podejrzane transporty tłuszczów jadalnych będą zatrzymywane i przesyłane do ekspertyzy Instytutowi.

Z Katowickiego.

Katowice. (Ucieczka sprzeniewiercy). Pomocnik Teobald Pieczka z Dębu przywłaszczył sobie 13 tysięcy zł. na szkodę spółdzielni mleczarskiej w Katowicach. Po popełnieniu sprzeniewierzenia Pieczka zbiegł. Policja śledzi za jego kryjówką.

— (Usiłowane samobójstwo). Zamieszkały przy ulicy Wojewódzkiej 24-letni Bogusław Wieczorowski targnął się na własne życie. Wieczorowski wypił pewną ilość sublimatu. Pogotowie ratunkowe odwiozło go do lecznicy, gdzie zastosowano środki zaradcze.

Z Świętochłowickiego.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. (Zastrzelenie przemytnika). W nocy na piątek starszy strażnik graniczny Skórek spotkał przy ul. Krzyżowej w Łagiewnikach kilku przemytników, którzy usiłowali przekroczyć granicę. Na wezwanie Skórka, aby stanęli, przemytnicy usiłowali ratować się ucieczką, a gdy strażak zastąpił im drogę, rzucili się na niego. Strażak Skórek użył broni palnej z tym skutkiem, że przemytnik Stanisław Bąk z Łagiewnik padł trupem na miejscu. Resztę przemytników odprowadzono na odwach policyjny i osadzono w areszcie. Oto ich nazwiska: Paweł Starościk i Tadeusz Nawrat, obaj z Łagiewnik. Towar skonfiskowano.

Orzegów w Świętochłowickiem. (Nowy związek wodny). Stary związek wodny Szombierki-Orzegów-Godula został rozwiązany i zastąpiony nowym związkiem Orzegów-Godula. Po długotrwałych obradach nastąpiło nowe uregulowanie zaopatrzenia w wodę wymienionych dwuch gmin wskutek podziału Górnego Śląska. Wiadomo, że Szombierki pozostały na niemieckiej stronie. Nowy statut związkowy został przyjęty przez zarząd gminy.

Szarlej w Świętochłowickiem. (Złodzieje w składzie kupieckim). Podczas jednej z ostatnich nocy włamali się złodzieje do składu kupca Em. Października przy ulicy 3 Maja 59. Wartość złodziejskiego łupu wynosi przeszło 3 tysiące zł.

W. Piekary w Świętochłowickiem. (Pobicie kolejarza). Gdy kolejarz Robert Ludyga z Piekar wracał w nocy z pracy do domu, napadło na niego 3 nieznanych osobników, którzy go pobili sztachetami, w których tkwiły gwoździe. Policja przeprowadziła śledztwo i aresztowała Huberta Henzla, lat 22 oraz 16-letniego Karola Wawcika, który zbiegł z zakładu przymusowej poprawy. Za trzecim sprawcą, 22-letnim Al. Kendziochem, śledzi policja.

Z Pszczyńskiego.

Mikołów. (Tragiczny zgon adwokata). Pod koniec ubiegłego tygodnia zmarł w miejskiej lecznicy wskutek wypadku na polowaniu adwokat Wende, były sędzia w Król. Hucie. Z powodu nieszczęśliwego wystrzału adwokat Wende utracił palce. W kilka dni później nastąpiło zakażenie krwi, wreszcie szybki zgon.

Warszowice w Pszczyńskiem. (Nieszczęśliwy wypadek na placu zabawowym). Z okazji dorocznego odpustu parafjalnego ustawiono na placu zabaw huśtawkę amerykańską. Mieszkaniec wioski Fr. Weissmann, lat 34, potknął się i upadł tak nieszczęśliwie na jedną z łódek huśtawki, że złamał sobie obojczyk. Pierwszej pomocy udzielił okaleczonemu lekarz z Pawłowic.

Z Rybnickiego.

Wodzisław. (Pociąg zdruzgotał furmankę). Pomiędzy Wodzisławiem a Maruszami najechał pociąg towarowy na furmankę Zawadzkiego z Bełsznicy. Zawadzki wiózł owoce do Rybnika. Skutki wypadku były straszne. Wóz został rozbity na drobne kawałki, a dwie kobiety, które siedziały na wozie, okaleczone. Jednę z nich odwieziono natychmiast do lecznicy. Ustalenie winy nie może być trudne, gdyż wypadek zdarzył się na przejściu kolejowem, zaopatrzonem w zapory.

Z Tarnogórskiego.

Tarnowskie Góry. (Sprawozdanie z posiedzenia Z. O. K. Z.) Dnia 5 września na sali Szkoły Górniczej odbyło się po dwumiesięcznej przerwie miesięczne zebranie Koła miejscowego Związku Obrony Kresów Zachodnich. W zastępstwie prezesa p. dr. Hagera zebraniu przewodniczył zastępca przewodniczącego p. Powała. Po przywitaniu członków i gości kierownik zebrania oddał głos p. dyrektorowi Grzybowskiemu, który wygłosił bardzo pouczający wykład o polskim generale artylerji Bemie. Wykład o czynach sławnego polskiego generała z czasów walk o niepodległość Ojczyzny podobał się wszystkim słuchaczom. Panu dyrektorowi Grzybowskiemu należy się uznanie i podziękowanie, gdyż zaproszono go na posiedzenie jako referenta dopiero w ostatniej chwili, a jednak przybył i nader ciekawy oraz aktualny wykład wygłosił. Obecnie piszą dzienniki o generale Bemie, gdyż jego zwłoki zostaną przeniesione do ziemi ojczystej. Następnie omówiono sprawę wycieczki do Krakowa i Wieliczki. Koło urządza wycieczkę w dniach 9 i 10 września. W wolnych głosach uchwalono wysłać podziękowanie głównemu zarządowi Związku Obrony Kresów Zachodnich w Katowicach za wysłanie 137 tutejszych dzieci na kolonje letnie. Zebranie zamknięto hasłem „Cześć Ojczyźnie“.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Pożar zniszczył chlew dworski). Pod koniec minionego tygodnia wybuchł pożar w chlewach dworu Lipie, gmina Lubeckie. O gaszeniu nie było nawet mowy, gdyż gdy pożar zauważono, budynek był już objęty płomieniami, a do gaszenia tak wielkiego pożaru nie było dostatecznej ilości wody. Chlew spalił się doszczętnie. Ogień zniszczył także 100 fur słomy, którą złożono na strych stajni. Właściciel ustalił szkodę na 40 tysięcy zł. Przyczyny pożaru dotychczas nie stwierdzono.

Z całej Polski.

Będzin. (Zabójstwo). W tych dniach podczas sprzeczki o miejsce w karuzeli niejaki Jan Śliwa pchnął nożem znajomego swego Mizgalskiego tak silnie, iż ten, przewieziony do szpitala zmarł. Zabójcę aresztowano.

Sosnowiec. (Złodzieje kolejowi). Od dłuż. czasu na odcinku Sosnowiec—Ząbkowice zauważono systematyczne okradanie wagonów kolejowych, dokonywanych w ten sposób, że złodzieje rozbijali wagony, wyrzucali towary na tor kolejowy, skąd następnie dostawały się one do rąk paserów. W wyniku przeprowadzonych obserwacyj aresztowany został niejaki Romanowicz w chwili, gdy przenosił skradzione rzeczy. Romanowicz, który przyznał się do winy, został przekazany sędziemu śledczemu i jest nadzieja, że wkrótce uda się przytrzymać resztę członków bandy. Część skradzionych towarów udało się odebrać z różnych kryjówek złodziejskich.

Łódź. (Samobójstwo w sądzie). Sąd okręgowy w Łodzi rozpatrywał sprawę inkasenta jednej z firm pabjanickich, Adolfa Kerszego, oskarżonego o defraudację 10 000 złotych. Kerszego skazano na 1 rok więzienia. Kiedy przewodniczący odczytał wyrok, wyjął Kerszer rewolwer i strzelił do siebie; w stanie beznadziejnym przewieziono go do szpitala.

Z dalszych stron.

St. Gilgen. Byk w hotelu.) Rzeźnik Franz Engeljähringer ze Strobl zakupił na jarmarku w pobliżu Salcburga dwuletniego byka i prowadził go do domu. Gdy przechodził przez miejscowość St. Gilgen, byk przestraszył się mijającego ich auta i w szalonych susach wpadł prosto w bramę najbliższego hotelu. W tem samem tempie pogonił na drugie piętro, demolując po drodze klatkę schodową i wreszcie dostał się do salonu, niszcząc tam całe urządzenie.. Pomiędzy gośćmi hotelowymi wybuchła panika. Wszyscy chcieli się wydostać na zewnątrz, ale ponieważ rozwścieczony byk wciąż galopował po hotelu, nikt nie odważył się wyjść schodami, tylko przez okna, do których przystawiono drabiny. Dopiero po długich wysiłkach udało się wyprowadzić byka z hotelu, który tymczasem zdążył wyrządzić ogromne szkody. Ponieważ na gościńcu nie chciał się ruszyć z miejsca, jeden z przybyłych żandarmów musiał go zastrzelić.

Ostatnie wiadomości.

Wznowienie rokowań polsko-niemieckich.

Berlin. (PAT). Delegacja niemiecka do rokowań z Polską pod przewodnictwem byłego min. dra Hermesa odjechała w niedzielę do Warszawy.

Starcia w Berlinie.

Berlin (Tel. wł.) W Köpenick doszło w niedzielę po południu do starcia pomiędzy oddziałem Stahlhelmowców, maszerujących z muzyką a komunistami. Gdy policja usiłowała przeszkodzić bójce, obrzucono ją kamieniami, przyczem jeden policjant odniósł poważne rany. Aresztowano kilkunastu demonstrantów.

Skazanie sprawców zamachu na Mussoliniego.

Rzym. (PAT.) Specjalny trybunał skazał na lat 30 więzienia Zamboniego oraz Virginję Zamboni za współudział w zamachu na Mussoliniego w dniu 21 października 1926 roku.

Wypadek Poli Negri.

Paryż. (PAT). Znana artystyka kinowa Pola Negri uległa przykremu wypadkowi w czasie przejażdżki konnej w lesie Bulońskim. Wierzchowiec, spłoszony przez samochód zrzucił artystkę. Pola Negri znajdowała się 7 godzin w stanie omdlenia. Pomimo to jednak, wydaje się, że nie odniosła ona obrażeń poważniejszych. Jak wiadomo, Pola Negri jest Polką z Warszawy.

Straszna katastrofa podczas wyścigów samochodowych.

Paryż. (Tel. wł.) Donoszą z Medjolanu o strasznej katastrofie, jaka wydarzyła się w niedzielę podczas wyścigów samochodowych o mistrzostwo Europy na arenie samochodowej w Monza. Jeden z samochodów, kierowany przez Maseratego, wypadł na krzywiznie z areny na tłum widzów. Skutki wypadku były straszne. 19 osób zostało zabitych a 26 ciężko ranionych.

Bandyci walczą między sobą.

Nowy Jork. (AW). Donoszą tu z Chicago, iż nocy ubiegłej doszło do bójki pomiędzy 2 szajkami bandyckiemi. Obie bandy składały się wyłącznie z Włochów, którzy teroryzowali zuchwałymi napadami okolicę. Ogółem wystrzelono po obu stronach kilkaset razy. Czterech bandytów m. i. i obaj hersztowie band padło trupem. Policja przeprowadziła szereg aresztowań wśród bandytów. Liczba aresztowanych stanowi zaledwie część członków obu potężnych szajek bandyckich.

SPORT

Komunikat Wydziału Gier i Dyscypliny Śl. Z. O. P. N.

1. Ukarani zostali z dyskwalifikacją za czynne znieważenie przeciwnika na 3 miesiące: Niedbała W. K. S. Tarn. Góry. Za słowną obrazę sędziego na 4 tygodnie Ossa i Genier KS. Naprzód Ruda. Szwartz Herman KS. 20 Bogucice za umyślną brutalną grę, umyślne kopnięcie przeciwnika i czynne znieważenie sędziego, na 3 miesiące, zaś KS. Bogucice 20 za niedotrzymanie porządku na boisku grzywną w wysokości 50,00 złotych.

2. Uzupełnia się komunikat nr. 28 z tem, że ukarani zostali dyskwalifikacją za niebezpieczną grę od 29 sierpnia do 11 września rb. jak następuje: Ledwoń Wilhelm KS. Iskra Siemianowice a nie Leloń Wilhelm.

(—) Cyganek, sekretarz   Korduła, prezes.

Zakończenie mistrzostw.

W niedzielę zakończono rozgrywki o mistrzostwo w klasie A i B lidze. W klasie A mistrzostwa w swych okręgach w finałowych walkach zdobyli: **Pogoń Katowice, KS. 07 Siemianowice i B. B. S. V. Bielsko.**

Pomiędzy powyższemi drużynami rozstrzygnie się, kto zdobędzie tytuł mistrza Górnego Śląska. Już w środę odbędzie się pierwszy mecz międzyokręgowy w Siemianowicach pomiędzy Pogonią a KS. 07 Siemianowice.

Do spadku do B-ligi zakwalifikowały się Słowian, KS. 06 Mysłowice w okręgu katowickim, Slavia i I. KS. Tarnowskie Góry w okręgu królewskohuckim.

Ostatnia niedziela rozgrywek mistrzowskich przyniosła następujące wyniki:

Pogoń — KS. 06 Katowice 6:0 (2:0).
Diana — KS. Słowian 3:1 (1:1).
KS. Mysłowice 06 — Kolejowy KS. 1:9 (0:2).
Amatorski KS. Król. Huta — Iskra Siemianowice 5:1 (1:0).
Ziednoczeni P. S. — Pogoń Nowy Bytom 1:4 (1:1).
KS. Siemianowice — Naprzód Lipiny 3:1 (1:0).
KS. Zgoda Bielszowice — KS. Naprzód Ruda 4:1 (1:1).
KS. Odra Szarlej — KS. Chorzów 2:6 (0:5).
KS. Kościuszko Szopienice — KS. 09 Mysłowice 3:1 (1:0).
KS. Ruch — I. F. C. 1:2 (0:1).

Zawody powyższe rozegrano na stadjonie w Król. Hucie w obecności 3000 widzów. Gra sama stała na niskim poziomie. Ruch przegrał niezasłużenie, w dodatku pokrzywdził go sędzia.

Bramki zdobyli dla I. F. C. Kozok z wątpliwego karnego i Machinek, dla Ruchu Kałuża.

Zwrot opłat szkolnych

za dzieci urzędników państwowych.

Poniżej podajemy wykaz prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, tudzież szkół artystycznych, w których nauka uprawnia do zwrotu opłaty szkolnej w myśl ustępu trzeciego, artykułu 10 ustawy z dnia 9 października 1923 roku o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska, względnie artykułu 6 § 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem, oraz prokuratorów. Wykaz ten obowiązuje na rok szkolny 1928-29 z tem zastrzeżeniem, że w szkołach handlowych uprawnienie do zwrotu opłat szkolnych nie odnosi się do klas przygotowawczych. W **Województwie Śląskiem** zwraca się urzędnikom opłaty szkolne za uczęszczanie ich dzieci do szkół następujących:

1. Katowice — miejskie gimn. matemat-przyrodnicze wraz ze szkołą mniejszości językowej niemieckiej.
2. Katowice — miejskie gimn. i liceum żeńskie wraz z oddziałem gimnazjum i liceum dla mniejszości język. niemieckiej.
3. Królewska Huta — miejskie gimn. żeńskie i liceum wraz z oddziałem liceum dla mniejszości językowej niemieckiej.
4. Mikołów — miejskie gimnazjum żeńskie.
5. Mysłowice — miejskie gimnazjum żeńskie humanistyczne.
6. Nowy Bytom — komunalne gimn. koeduk. im. Władysława Reymonta.
7. Pszczyna — miejskie liceum żeńskie im. św. Jadwigi.
8. Rozdzień — komunalne gimnazjum koedukacyjne.
9. Ruda — komunalne gimnazjum koedukac. im. Stanisława Staszica.
10. Rybnik — gimn. żeńskie Zgromadzenia SS. Urszulanek.
11. Siemianowice — komunalne gimn. męskie matematyczno-przyrodnicze.
12. Siemianowice — komunalne gimnazjum żeńskie humanistyczne.
13. Szarlej — gimnazjum komunalne męskie.
14. Żory — miejskie gimnazjum męskie im. Karola Miarki.

---

1. Bielsk — Szkoła Zawod. Żeńska Macierzy Szkolnej.
2. Bielsk — Jednoroczna Szkoła Przysposob. Handlowego Izby Handlowej w Katowicach.
3. Cieszyn — Jednoroczna Szkoła Przysposob. Handlowego Izby Handlowej w Katowicach.
4. Katowice — Szkoła Budownictwa Związku Sam. Polsk. Budown. na Śląsku.
5. Katowice — Jednoroczna Szkoła Przyspos. Handl. Izby Handl. w Katowicach.
6. Katowice — Miejska Szkoła Handlowa.
7. Królewska Huta — Miejska Szkoła Handlowa.
8. Królewska Huta — Miejskie Gimnazjum Handl.
9. Król. Huta — Wojewódzka Szkoła Mechan. Hutnicza.
10. Królewska Huta — Jednoroczna Szk. Przysposobienia Handl. Izby Handl. w Katowicach.
11. Rybnik — Szkoła Zawodowa żeńska SS. Urszulanek.
12. Rybnik — Żeńskie Semin. Naucz. Gospodarcze SS. Urszulanek.
13. Rybnik — Jednoroczna Szkoła Przysposob. Handl. Izby Handl. w Katowicach.
14. Rybnik — Szkoła Handlowa 4-letnia Izby Handl. w Katowicach.
15. Tarnowskie Góry — Szkoła Zawod. Żeńska Narodowej Organ. Kobiet.
16. Tarnowskie Góry — Jednoroczna Szkoła Przyspos. Handl. Izby Handl. w Katowicach.
17. Wodzisław — Jednoroczna Szkoła Przysposobienia Handl. Izby Handl. w Katowicach.

Krótko-zwięzłowato.

Z pomiędzy czternastu miljonów mieszkańców Egiptu cierpi pół miljona na egipską chorobę oczu, kończącą się w większej części wypadków ślepotą.

Teatr Polski w Katowicach.

Otwarcie nowego sezonu.

W sobotę rozpoczął teatr polski nowy sezon operą Moniuszki „Hrabina". Widownia niezbyt licznie była zapełniona publicznością, a wykonanie opery nie stało na wysokim poziomie. Widocznie atmosfera wakacyjna ciąży jeszcze na artystach!. Miejmy nadzieję, że dalsze przedstawienia okażą teatr polski w korzystnem świetle.

„Faust".

We wtorek, dnia 11 września odegraną będzie opera K. Gounoda „Faust" w nowej obsadzie.

Inauguracyjne przedstawienie dramatu w sezonie 1928-29.

W środę, dnia 12 września o godz. 7,30 wieczorem odbędzie się uroczyste inauguracyjne przedstawienie dramatu. Odegraną będzie tragedja w 5 aktach p. Corneeilla „Cyd" w tłumaczeniu Stanisława Wyspiańskiego. Próby z „Cyda" odbywają się pod kierownictwem dyr. artystycznego dramatu p. W. Nowakowskiego.

Program radjowy.

Wtorek, 11 września 1928 r.

Katowice, fala 422 m.: 17.00 Wykład Historji Polski — 17.25 Odczyt p. t. „Jan III Sobieski na Śląsku" — 18.00 Koncert popołudniowy z Warszawy — 19.00 Rozmaitości — 19.20 Komunikat harcerski — 19.30 Odczyt z cyklu: „Piękno sportów letnich — 19.55 Komunikat rolniczy z Warszawy — 20.05 Odczyt z cyklu: „Nauka o Polsce" — 20.30 Koncert wieczorny — 22.30 Muzyka taneczna.

Warszawa, fala 1.111 m.: 13.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej — 17.00 Przegląd polityki międzynarodowej za sierpień — 17.25 Odczyt z Katowic — 18.00 Koncert solistów — 19.55 Komunikat rolniczy — 20.05 Nadprogram — 20.30 Transmisja z Poznania — 22.30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566 m.: 13.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej — 17.00 Płyty gramofonowe — 17.25 Pogadanka dla rodziców i wychowawców — 18.00 Koncert — 19.00 Rozmaitości — 19.30 Odczyt: „Prawda o Rasputinie" — 22.15 Koncert — 22.30 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 344,8 m.: 7.00 Gimnastyka poranna — 13.00 Koncert „tria" — 17.35 Kurs języka francuskiego — 18.00 Koncert — 19.20 Odczyt: T. C. L. — 19.45 Odczyt: Polskie godło państwowe — 20.15 Koncert pieśni — 22.20 Nadprogram — 22.40 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 322.6 m.:

Gliwice, fala 250 m.: 16.00 Książki dla młodzieży — 16.00 Muzyka hiszpańska — 18.00 Sprawy gospodarcze — 19.25 Lata młodzieńcze w dżungli — 20.30 Koncert z Gliwic.

Berlin, fala 488.9 m.: 12.30 Kwadrans dla rolnika — 16.00 Odczyt: „Godzina w szkole Tołstoja" — 17.00 Koncert — 19.00 Odczyt: „Cuda techniki biurowej" — 20.10 „Casanova" — operetka Straussa.

Wiedeń, fala 217.2 m.: 11.00 Poranek muzyczny — 16.15 Koncert popołudniowy — 18.00 Odczyt: „Śladbmi Goethego" — 19.30 Z fauny austrjackiej — 20.05 Muzyka kameralna — 21.15 Koncert.

Odpowiedzi redakcji.

K. B. Blachówka. Jeżeli komorne w roku 1914 wynosiło 7 mkn., należy obecnie płacić 8,61 złotych. Do tego dolicza się opłatę za wodę i światło. 8000 mkn. z sierpnia 1920 roku równają się 727,27 złotych.

A. H. Wilcza Górna. Niklowe pieniądze przedwojenne nie posiadają żadnej wartości pieniężnej.

L. S. Z Tomaszowa jest bliższa droga do Widawy, jak z Piotrkowa. Czy kursują tam autobusy, nie jest nam wiadomo.

O. P. R. Jeżeli potomka od spadku wykluczono, to może domagać się części obowiązkowej, która wynosi połowę prawnego spadku dziedzicznego.

C. N. Gorki. Przez amnestję darowane są tylko orzeczone kary w całości lub części niewykonane. Koszta sądowe pod amnestję nie podpadają.

Sprawy towarzystw.

Katowice. W środę, dnia 12 września o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się w lokalu „Strzechy Górniczej", ul. Andrzeja 21, zwyczajne miesięczne zebranie członków katowickiego koła Z. O. K. Z. Referat! Ważne sprawy!

NADESŁANE.

Zwracamy uwagę naszych Czytelników na ogłoszenie **Banku Ludowego w Katowicach**, zamieszczone w dzisiejszym numerze naszego pisma.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik" spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

Gościnne występy w Bytomiu

z powodu licznych zapytań z miasta i z całej okolicy — aby każdemu dać sposobność do zobaczenia „Najpiękniejszego przeglądu dwóch światów", którego w najbliższych latach nie będzie można oglądać, nie przybędzie bowiem tutaj ze względu na kontrakty zawarte zagranicą.

Przedłużone

do

12 września środa

Po tym terminie przedłużenie występów jest niemożliwe!

Bilety na wszystkie miejsca na każde przedstawienie można jeszcze nabywać!

W najbliższych latach wykluczone ponowne przybycie z powodu kontraktów z zagranicą!

SARRASANI

Chcesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekułowicza, Warszawa, Zórawia 42. Kursa wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, (ortografji). Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospekt.

Darmo

wysyłamy każdemu

cennik

na instrumenta muzyczne, brzytwy, zegarki, rowery, ubiory i t. d.

Karmelicki

Dom Wysyłkowy

POZNAŃ, D

plac Karmelicki 1.

Na raty

raty miesięczne Zł 20.— pierwsza wpłata Zł 40.— i za gotówkę kupuje się

rowery

najtaniej w firmie

Adam Jandy

skład rowerów

Poznań

ul. Wrocławska 15.

Stary Rynek 91.

Cenniki gratis

Kursy wieczorne języka francuskiego

T-wa Alliance Française

w Katowicach i Król. Hucie

początek dnia 1 października r. b.

Zapisy: **Katowice**, ul. 3 Maja 23, I piętro w godzinach 6 do 8-ej wieczorem z wyjątkiem soboty, **Królewska Huta**, Dyrekcja Skarboferme, pokój 88.

Opłata miesięczna za kurs 7 złotych.

Nowo otwarta!!

Probiernia likierów i wódek

wykupiona z rąk żydowskich. Polecam

piwo Tychowskie, likiery, wódki, wina

z pierwszorzędnych firm polskich i zagranicznych na **wesela, chrzciny i inne zabawy.**

Wincenty Widera

Probiernia Likierów i Wódek

Dworcowa 11 **KATOWICE** Dworcowa 11

CZYTELNICY!

Ważne uroczystości rodzinne: Zaręczyny, zaślubiny, wesela srebrne, złote, wspomnienia pośmiertne ogłaszajcie w nasz. gazecie.

Magistrat miasta Zor

rozpisuje niniejszem

konkurs

na posadę

woźnego miejskiego

Pobory według umowy.

Zgłoszenia z własnoręcznie pisanym życiorysem należy kierować aż do 15 września br. do **Magistratu w Zorach.**

Śląski Urząd Wojewódzki
w Katowicach.
L. P. O. 1237.

Konkurs

Śląski Urząd Wojewódzki rozpisuje niniejszem konkurs na posadę

dyrektora

dla Śląskiego Zakładu Wychowawczego w Cieszynie.

O posadę tę ubiegać się mogą obywatele Rzeczypospolitej Polskiej z odpowiedniemi kwalifikacjami.

Z posadą tą połączone są pobory grupy VII—VI, unormowane ustawą z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych z wszystkiemi dodatkami wojewódzkiemi.

Do podań, które wnosić należy do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Pracy i Opieki Społecznej w Katowicach do dnia 15. II. 1928 r. powinny być dołączone:

1) poświadczenie obywatelstwa polskiego;
2) świadectwo lekarza powiatowego o stanie zdrowia;
3) życiorys (curriculum vitae);
4) świadectwo z ukończonych studjów oraz
5) świadectwa z dotychczasowej służby.

Przy równych kwalifikacjach pierwszeństwo będą mieli kandydaci, pochodzący z Województwa Śląskiego.

Kandydat musi odbyć roczny czas próbny.

Wojewoda
Dr. Grażyński m. p.

Śląski Urząd Wojewódzki
w Katowicach.
L. PO. 1133/64.

Konkurs

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach rozpisuje konkurs na posadę

sekretarza

przy Śląskim Zakładzie Głuchoniemych w Rybniku.

O posadę tę ubiegać się mogą kandydaci, którzy nie przekroczyli 30-go roku życia i posiadają znajomość księgowości i rachunkowości oraz pisania na maszynie.

Z posadą tą połączone są pobory grupy XI — X unormowane ustawą z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych z wszystkiemi dodatkami wojewódzkiemi.

Do podań, które wnosić należy do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — Wydział Pracy i Opieki Społecznej w Katowicach do dnia 15. IX. 1928 r. winny być dołączone:

1. Dokument obywatelstwa,
2. Życiorys,
3) Świadectwo z ukończonych kursów oraz dotychczasowej służby.

Przy równych kwalifikacjach pierwszeństwo będą mieli kandydaci pochodzący z Województwa Śląskiego.

Ustalenie nastąpić może po jednorocznej i zadowalającej służbie.

Za Wojewodę:
Dr. Hełmski m. p.
p. o. Naczelnika Wydziału P. O.

Powiatowa

Szkoła Gospodarstwa Domowego

w Starejwsi, poczta Pszczyna

przyjmie jeszcze

kilka dziewcząt

ponad lat 15

na kurs 1928|29 r.

Zgłoszenia należy nadsyłać natychmiast.

Kierownictwo Szkoły.

Najlepsze rowery i maszyny do szycia

za gotówkę i na raty oraz wszelkie części zapasowe.

Wykonuję instalacje elektryczne do oświetlenia i motorów. Dostawa aparatów elektrycznych po najniższych cenach.

Rudolf Rojek, Rybnik — Sobieskiego 14.

Lekcje języka polskiego

wspólne dla uczenic od 15. IX.

udziela się w poniedziałki i czwartki **wieczorem od 1/2 8 do 1/2 9-tej**

w Zakładzie Serca Jezusa Król. Huta

ul. Gimnazjalna 45.

Agitujcie za naszą gazetą!

Dom mieszkalny

z chlewem

około 1 1/2 morgi ogrodu znajdujący się przy szosie zaraz do sprzedania. Cena według umowy. Zaraz do objęcia.

Józef Smolorz
Łaka, pow. Pszczyna.

BANK LUDOWY

Sp. z. o. n.

w Świętochłowicach, ul. Wolności 9

Przyjmuje depozyta za wypowiedzeniem dziennym, tygodniowem, miesięcznem, kwartalnem i półrocznem za wysokiem oprocentowaniem i

udziela pożyczek pod bardzo dogodnymi warunkami.